EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 20.5.2026
COM(2026) 235 final

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE,

milles käsitletakse delegeeritud õigusaktide vastuvõtmise volitusi, mis on komisjonile antud vastavalt (uuesti sõnastatud) direktiivile (EL) 2020/2184 olmevee kvaliteedi kohta

1. SISSEJUHATUS

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2020/2184 olmevee kvaliteedi kohta (edaspidi „uuesti sõnastatud joogiveedirektiiv“) võeti vastu 2020. aasta detsembris ja see jõustus 12. jaanuaril 2021. Liikmesriigid pidid selle üle võtma 12. jaanuariks 2023.

Uuesti sõnastatud joogiveedirektiivi peamised eesmärgid on kaitsta tervisliku ja puhta olmevee tagamisega inimeste tervist olmevee saastatusest tuleneva kahjuliku mõju eest ning säilitada ja parandada juurdepääsu veele.

Uuesti sõnastatud joogiveedirektiivi artikli 21 lõikega 2 antakse komisjonile delegeeritud õigusaktide vastuvõtmise õigus viieks aastaks alates **12. jaanuarist 2021**. Asjaomastele delegeeritud õigusaktidele on osutatud direktiivi artikli 4 lõikes 3, artikli 11 lõigetes 5, 8 ja 11, artikli 13 lõikes 6 ning artikli 20 lõikes 2.

Need delegeeritud õigusaktid hõlmavad mitut direktiivi eesmärkide saavutamiseks olulist tehnilist valdkonda.

- **Artikli 4 lõige 3:** 12. jaanuariks 2028 peab komisjon vastu võtma delegeeritud õigusakti, milles sätestatakse taristu lekkeindeksil või muul asjakohasel meetodil põhinev kogu ELis kehtiv veevarustuse veelekete künnis. Liikmesriigid, kelle territooriumil ületab veelekete tase seda künnist, peavad esitama komisjonile tegevuskava, milles sätestatakse meetmed lekete vähendamiseks. Selle delegeeritud õigusakti koostamisel tuleks kasutada liikmesriikide hinnanguid ja nende hinnangute alusel kindlaks määratud ELi keskmist lekkemäära.
- **Seoses olmeveega kokkupuutuvate materjalide minimaalseid hügieeninõudeid käsitleva artikli 11** rakendamisega peab komisjon tegema järgmist.
    - **Artikli 11 lõige 5:** kehtestama menetluse, sealhulgas teabele esitatavad nõuded, taotluste esitamiseks lähteainete, koostiste või koostisosade lisamiseks lubatud ainete Euroopa nimekirjadesse või sealt eemaldamiseks;
    - **Artikli 11 lõige 8:** määrama kindlaks asjakohase vastavushindamismenetluse, mida kohaldatakse artikliga 11 hõlmatud toodetele Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse nr 768/2008/EÜ II lisas sätestatud moodulite alusel;
    - **Artikli 11 lõige 11:** kehtestama ühetaolised spetsifikatsioonid olmeveega kokkupuutuvate toodete nähtavaks, selgesti loetavaks ja kustumiskindlaks märgistuseks, mida kasutatakse, et osutada toodete vastavusele olmeveega kokkupuutuvate materjalide suhtes kohaldatavatele ELi minimaalsetele hügieeninõuetele.
- **Artikli 13 lõige 6:** komisjon peab vastu võtma metoodika mikroplasti mõõtmiseks olmevees.
- **Artikli 20 lõige 2:** komisjonil on õigus:
    - muuta vajaduse korral direktiivi III lisa, et kohandada seda teaduse ja tehnika arenguga;
    - muuta direktiivi I lisa B osas esitatud bisfenool A parameetri väärtust ulatuses, mis on vajalik selle kohandamiseks teaduse ja tehnika arenguga.

2. ÕIGUSLIK ALUS

Kooskõlas artikli 21 lõikega 2 peab komisjon koostama aruande delegeeritud volituste kohta hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase ajavahemiku lõppu, st 12. jaanuariks 2026.

Kooskõlas direktiivi artikli 21 lõikega 2 pikendatakse volituste delegeerimist automaatselt veel üheks viieaastaseks perioodiks, mis algab 12. jaanuaril 2026, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab pikendamise suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne kõnealust kuupäeva.

3. DELEGEERITUD VOLITUSTE RAKENDAMINE ARUANDEPERIOODIL

Aruandeperioodil kasutas komisjon direktiivi tõhusa rakendamise tagamiseks oma delegeeritud volitusi järgmiselt.

- Kooskõlas olmeveega kokkupuutuvate materjalide minimaalseid hügieeninõudeid käsitleva **artikli 11 lõigetega 5, 8 ja 11** võttis komisjon 23. jaanuaril 2024 vastu järgmised õigusaktid:
    - Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2024/369, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2020/2184 ning kehtestatakse lähteainete, koostiste ja koostisosade lubatud ainete Euroopa nimekirjadesse kandmise ja neist väljajätmise menetlus;
    - Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2024/370, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2020/2184 ning kehtestatakse olmeveega kokkupuutuvate toodete suhtes kohaldatavad vastavushindamismenetlused ja neis menetlustes osalevate vastavushindamisasutuste määramise eeskirjad;
    - Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2024/371, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2020/2184 ning kehtestatakse olmeveega kokkupuutuvate toodete märgistamise ühetaolised spetsifikatsioonid.
- **Kooskõlas artikli 13 lõikega 6** võttis komisjon 11. märtsil 2024 vastu järgmise õigusakti:
    - Komisjoni delegeeritud otsus (EL) 2024/1441, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2020/2184 ja kehtestatakse metoodika mikroplasti mõõtmiseks olmevees (teatavaks tehtud numbri C(2024) 1459 all).

4. VASTUVÕTMISELE EELNENUD KONSULTATSIOONID

Iga vastu võetud delegeeritud õigusakti puhul pidas komisjon ulatuslikke konsultatsioone liikmesriikide määratud ekspertidega **joogiveedirektiivi rakendamise eksperdirühma**[1] **ja selle eksperdirühma raames loodud kahe alarühma kaudu**.

Enne õigusaktide eelnõude vastuvõtmist teavitati neist Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) ja need avaldati üldsuse tagasiside saamiseks nelja nädala jooksul, et tagada läbipaistvus ja sidusrühmade kaasamine.

5. DELEGEERITUD VOLITUSTE RAKENDAMINE JÄRGMISEL PERIOODIL

Direktiivi artikli 4 lõikes 3 ja artikli 20 lõikes 2 osutatud volituste rakendamist peetakse vajalikuks järgmistel põhjustel.

[1] Eksperdirühm E03030.

- Artikli 4 lõike 3 kohaselt peab komisjon 12. jaanuariks 2028 vastu võtma delegeeritud õigusakti, milles sätestatakse taristu lekkeindeksil või muul asjakohasel meetodil põhinev veevarustuse veelekete künnis. Selle delegeeritud õigusakti koostamisel tuleks kasutada liikmesriikide hinnanguid ja nende hinnangute alusel kindlaks määratud ELi keskmist lekkemäära. Liikmesriigid pidid edastama hindamise tulemused komisjonile 12. jaanuariks 2026. Komisjon hindab praegu neid tulemusi.
- Artikli 20 lõike 2 kohaselt jälgib komisjon jätkuvalt võimalikku vajadust muuta III lisa või bisfenool A parameetri väärtust, et viia need kooskõlla teaduse ja tehnika arenguga ja otsustada, kas on vaja delegeeritud õigusakte.

6. JÄRELDUS

Komisjon on kasutanud joogiveedirektiiviga antud delegeeritud volitusi asjakohaselt ja kooskõlas talle antud volitusi käsitlevate sätetega.

Arvestades, et direktiivi rakendamine on jätkuv protsess, eelkõige seoses veelekke künnise kehtestamisega veevarustusahelas ja võimaliku vajadusega muuta III lisa ja/või bisfenool A parameetri väärtust teaduse ja tehnika pideva arengu tõttu, näeb komisjon selget vajadust **pikendada volituste delegeerimist automaatselt** veel viieks aastaks.

Komisjon palub Euroopa Parlamendil ja nõukogul võtta käesolev aruanne teadmiseks.